

24.3.2017

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Kirjaamo

PL 33

00023 Valtioneuvosto

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 6.3.2017

Asia: Hallituksen esityksen laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen täydentämisestä

Viite: STM057:00/2016

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa Hallituksen esityksen laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta täydentämisestä. Lakiluonnos sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta liittyy sote- ja maakuntauudistukseen sekä valinnanvapauslainsäädäntöön. Laissa säädettäisiin oikeudesta tuottaa maakunnan järjestämisvastuulla olevia sosiaali- ja terveyspalveluja sekä yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Laki täydentäisi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakia ja valinnanvapautta koskevaa lainsäädäntöä.

Lakiluonnokseen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta on valmisteltu täydentävät säännösehdotukset sairaaloiden ja vaativan sosiaalihuollon palveluyksiköiden tarkastamisesta ennen palveluyksikön merkitsemistä rekisteriin sekä ennakkotarkastuksen korvaavasta olennaisten vaatimusten täyttämisen osoittamisesta, sertifiointista. Olennaisten vaatimusten täyttämistä koskeva sääntely on valmisteltu ns. palvelutuottajalakiesitykseen, koska se koskisi yhtäläisesti kaikkia sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajia. Esitetyt täsmennykset ovat perusteltuja asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumisen näkökulmasta.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto toteaa lausuntonaan, että nyt sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta koskevaan lakiluonnoksen 3 §:n ja 16 §:n kaavailut täydennykset ja täsmennykset ovat tarpeellisia.

Alkuperäisen lakiluonnoksen 16 §:n mukaan rekisteriviranomainen voi tarvittaessa tehdä ennakkotarkastuksen. Nyt ko lakiluonnoksen kohtaa on tarkoitettu täsmentää siten, että rekisteriviranomaisen (nykyinen lupaviranomainen) on tarkastettava sairaala ja vaativan sosiaalihuollon palveluyksikkö. Aluehallintovirasto pitää täsmennystä ennakkotarkastuksen osalta tarpeellisena. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan rekisteröintiä edeltävä toimintaedellytysten arviointi ennakkotarkastuksen muodossa on parhaimmillaan ns. ennakkollista valvontaa ja ohjausta, joka osaltaan varmistaa asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista sekä vähentää jälkikäteisen valvonnan

tarvetta myöhemmin. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan valvonnan painopisteen tulee olla ennakollisessa ohjauksessa ja valvonnassa.

Lakiluonnoksen 3 §:n 7 kohta koskien vaativan sosiaalihuollon palveluyksikön määrittely vaatisi kuitenkin vielä täsmennystä. Yksityiskohtaisista perusteluista voi saada käsityksen, että ennakkotarkastus koskisi kaikkia ympärivuorokautisia sosiaalihuollon palveluyksiköitä. Tällä hetkellä lupatarkastus koskee kaikkia sosiaalihuollon ympärivuorokautisia luvanvaraisia toimintayksiköitä. Lakiesityksen perustelujen mukaan 3 §:n 6 kohdassa määritellyllä sairaalalla tarkoitetaan mm. yliopistosairaalaa, keskussairaalaa, psykiatrista sairaalaa sekä erikoissairaanhoidon ympärivuorokautisesti toimivia yksiköitä sekä terveyskeskusten vuodeosastoja. Tältä osin lain yksityiskohtaiset perustelut ovat selkeät.

Aluehallintovirasto toteaa, että rekisteröinnin piiriin tulevat yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi nyt uutena tehtävänä kaikki julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköt. Tällä hetkellä sosiaalihuollon ympärivuorokautiset yksiköt on lupaprosessissa ennakkotarkastettu lupaviranomaisen (aluehallintovirasto) toimesta. Sosiaalihuollon tarkastuksen piiriin tulevat nyt lisäksi myös julkiset sosiaalihuollon yksiköt tässä laissa määritellyin osin. Tällä hetkellä terveydenhuollon ennakkotarkastukset tilojen ja laitteiden osalta lupahakemusta varten tehdään kunnissa terveydenhuollon alaisen viranhaltijan toimesta. Nyt tehtävä on siirtymässä rekisteriviranomaiselle myös terveydenhuollon osalta tässä laissa määriteltävien yksiköiden (sairaalat) osalta. Rekisteröintien sekä ennakkotarkastusten määrät tulevat merkittävästi lisääntymään. Uudet tehtävät tulee huomioida tehtävien hoitamisessa tarvittavien riittävien resurssien varaamisessa rekisteriviranomaisen käyttöön.

Laissa määriteltävän ennakkotarkastuksen korvaisi sertifiointi. Mikäli palveluyksikössä on käytössä akkreditoidun sertifiointiorganisaation sertifioitu laadunhallintajärjestelmä ei rekisteriviranomaisen tarvitsisi tarkastaa sairaalaa tai vaativan sosiaalihuollon palveluyksikköä ennen sen merkitsemistä rekisteriin. Sertifiointin osalta aluehallintovirasto toteaa, että laadunhallintajärjestelmälle ja sertifiointille tulee jatkossa asettaa yhtenäiset kriteerit ja edellytykset, jotka niiden tulee täyttää korvataksaan laissa vaadittavan ennakkotarkastuksen. Lisäksi tulee huomioida se, että rekisteriviranomaisella tulee olla käytettävissään riittävä asiantuntemus vaadittavien laatujärjestelmien osalta.

Aluehallintovirasto toteaa lisäksi, että aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston sosiaali- ja terveydenhuollon nykyiset lupa- ja valvontatehtävät ovat siirtymässä uuteen valtion lupa- ja valvontavirastoon. Uusi valtion lupa- ja valvontavirasto tulee lainsäädäntömuutoksen mukaan olemaan tässä lausuntopyynnössä tarkoitettu rekisteriviranomainen. Sen vuoksi lainsäädännön valmistelussa tulisi huomioida muuttuva organisoitumistapa.

Johtaja

Margit Päätalo

Lakimies

Pirjo Mäkeläinen